ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ολομέλεια)
της 30ής Μαρτίου 2004 *

Στην υπόθεση C-167/02 P,

Willi Rothley, κάτοικος Rockenhausen (Γερμανία),

Marco Pannella, κάτοικος Ρώμης (Ιταλία),

Marco Cappato, κάτοικος Μιλάνου (Ιταλία),

Gianfranco Dell'Alba, κάτοικος Ρώμης,

Benedetto Della Vedova, κάτοικος Μιλάνου,

Olivier Dupuis, κάτοικος Ρώμης,

Klaus-Heiner Lehne, κάτοικος Ντύσσελντορφ (Γερμανία),

Johannes Voggenhuber, κάτοικος Βιέννης (Αυστρία),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Christian von Boetticher, κάτοικος Pinneberg (Γερμανία),

Emma Bonino, κάτοικος Ρώμης,

Elmar Brok, κάτοικος Bielefeld (Γερμανία),

Renato Brunetta, κάτοικος Ρώμης,

Udo Bullmann, κάτοικος Gießen (Γερμανία),

Michl Ebner, κάτοικος Bolzano (Ιταλία),

Raina A. Mercedes Echerer, κάτοικος Βιέννης,

Markus Ferber, κάτοικος Bobingen (Γερμανία),

Francesco Fiori, κάτοικος Voghera (Ιταλία),

Evelyne Gebhardt, κάτοικος Mulfingen (Γερμανία),

Norbert Glante, κάτοικος Werder/Havel (Γερμανία),

Alfred Gomolka, κάτοικος Greifswald (Γερμανία),

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, κάτοικος Spenge (Γερμανία),

Lissy Gröner, κάτοικος Neustadt (Γερμανία),

Ruth Hieronymi, κάτοικος Βόννης (Γερμανία),

Magdalene Hoff, κάτοικος Hagen (Γερμανία),

Georg Jarzembowski, κάτοικος Αμβούργου (Γερμανία),

Karin Jöns, κάτοικος Βρέμης (Γερμανία),

Karin Junker, κάτοικος Ντύσσελντορφ,

Othmar Karas, κάτοικος Βιέννης,

Margot Keßler, κάτοικος Kehmstedt (Γερμανία),

Heinz Kindermann, κάτοικος Strasburg (Γερμανία),

Karsten Knolle, κάτοικος Quedlinburg (Γερμανία),

Dieter-Lebrecht Koch, κάτοικος Βαϊμάρης (Γερμανία),

Christoph Konrad, κάτοικος Bochum (Γερμανία),

Constanze Krehl, κάτοικος Λειψίας (Γερμανία),

Wilfried Kuckelkorn, κάτοικος Bergheim (Γερμανία),

Helmut Kuhne, κάτοικος Soest (Γερμανία),

Bernd Lange, κάτοικος Ανόβερου (Γερμανία),

Kurt Lechner, κάτοικος Kaiserslautern (Γερμανία),

Jo Leinen, κάτοικος Sarrebrücken (Γερμανία),

Rolf Linkohr, κάτοικος Στουτγκάρδης (Γερμανία),

Giorgio Lisi, κάτοικος Rimini (Ιταλία),

Erika Mann, κάτοικος Bad Gandersheim (Γερμανία),

Thomas Mann, κάτοικος Schwalbach/Taunus (Γερμανία),

Mario Mauro, κάτοικος Μιλάνου,

Hans-Peter Mayer, κάτοικος Vechta (Γερμανία),

Winfried Menrad, κάτοικος Schwäbisch Hall (Γερμανία),

Peter-Michael Mombaur, κάτοικος Ντύσσελντορφ,

Rosemarie Müller, κάτοικος Nieder-Olm (Γερμανία),

Hartmut Nassauer, κάτοικος Wolfhagen (Γερμανία),

Giuseppe Nistico, κάτοικος Ρώμης,

Willi Piecyk, κάτοικος Reinfeld (Γερμανία),

Hubert Pirker, κάτοικος Klagenfurt (Αυστρία),

Christa Randzio-Plath, κάτοικος Αμβούργου,

Bernhard Rapkay, κάτοικος Dortmund (Γερμανία),

Mechtild Rothe, κάτοικος Bad Lippspringe (Γερμανία),

Dagmar Roth-Behrendt, κάτοικος Βερολίνου (Γερμανία),

Paul Rübig, κάτοικος Wels (Αυστρία),

Umberto Scapagnini, κάτοικος Κατάνης (Ιταλία),

Γιάννης Σακελλαρίου, κάτοικος Μονάχου (Γερμανία),

Horst Schnellhardt, κάτοικος Langenstein (Γερμανία),

Jürgen Schröder, κάτοικος Δρέσδης (Γερμανία),

Martin Schulz, κάτοικος Würselen (Γερμανία),

Renate Sommer, κάτοικος Herne (Γερμανία),

Ulrich Stockmann, κάτοικος Bad Kösen (Γερμανία),

Maurizio Turco, κάτοικος Pulsano (Ιταλία),

Guido Viceconte, κάτοικος Μπάρι (Ιταλία),

Ralf Walter, κάτοικος Cochem (Γερμανία),

Brigitte Wenzel-Perillo, κάτοικος Λειψίας,

Rainer Wieland, κάτοικος Στουτγκάρδης,

Stefano Zappala, κάτοικος Latina (Ιταλία),

και

Jürgen Zimmerling, κάτοικος Essen (Γερμανία),

εκπροσωπούμενοι από τον H.-J. Rabe, Rechtsanwalt,

αναιρεσείοντες

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως ασκηθείσα κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 26 Φεβρουαρίου 2002 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πέμπτο τμήμα) στην υπόθεση Τ-17/00, Rothley κ.λπ. κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Συλλογή 2002, σ. II-579), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, εκπροσωπούμενο από τους J. Schoo και H. Krück, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού πρωτοδίκως,

το **Βασίλειο των Κάτω Χωρών**, εκπροσωπούμενο από την H. G. Sevenster,

η **Γαλλική Δημοκρατία**,

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως**, εκπροσωπούμενο από τους M. Bauer και I. Díez Parra,

και

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τους H.-P. Hartvig και U. Wölker, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ολομέλεια),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann (εισηγητή), C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues και A. Rosas, προέδρους τμήματος, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric και S. von Bahr, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs,
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2003,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Νοεμβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 3 Μαΐου 2002, ο W. Rothley και εβδομήντα άλλα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: αναιρεσείοντες) άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 26ης Φεβρουαρίου 2002, Τα-17/00, Rothley κ.λπ. κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Συλλογή 2002, σ. II-579, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή τους με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 18ης Νοεμβρίου 1999, σχετικά με τις τροποποιήσεις του κανονισμού του (στο εξής: προσβαλλόμενη πράξη), κατόπιν της συνάψεως της διοργανικής συμφωνίας της 25ης Μαΐου 1999, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ L 136, σ. 15, στο εξής: διοργανική συμφωνία).

Το νομικό πλαίσιο

2 Στις 28 Απριλίου 1999, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 1999/352/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ L 136, σ. 20).

3 Το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την OLAF (ΕΕ L 136, σ. 1), προβλέπει τα εξής:

«Στο πλαίσιο των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών που ιδρύθηκαν από τις συνθήκες ή βάσει αυτών [...], η [OLAF] διενεργεί διοικητικές έρευνες με σκοπό:

— την καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

— τον εντοπισμό, προς τούτο, σοβαρών πράξεων συνδεδεμένων με την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, που μπορεί να συνιστούν παράλειψη των υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων, η οποία μπορεί να επισύρει πειθαρχική ή, ενδεχομένως, ποινική δίωξη, ή παράλειψη των αναλόγων υποχρεώσεων των μελών των θεσμικών οργάνων και οργάνων, των διευθυντικών στελεχών των οργανισμών ή των μελών του προσωπικού των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών, που δεν υπόκεινται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης.»

4 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1073/1999 έχει ως εξής:

«1. Στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 1, η [OLAF] πραγματοποιεί τις διοικητικές έρευνες εντός των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών (στο εξής: "εσωτερικές έρευνες").

Οι εν λόγω εσωτερικές έρευνες διεξάγονται σύμφωνα με τους κανόνες των συνθηκών, και ιδίως του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει ο παρών κανονισμός και τις αποφάσεις που λαμβάνει το κάθε θεσμικό όργανο, όργανο και οργανισμός. Τα θεσμικά όργανα συνεννοούνται μεταξύ τους ως προς το καθεστώς που θα θεσπίζουν αυτές τις αποφάσεις.

2. Εφόσον τηρούνται οι διατάξεις της παραγράφου 1:

— η [OLAF] δικαιούται άμεσης πρόσβασης, χωρίς προειδοποίηση, σε κάθε πληροφορία που κατέχουν τα θεσμικά όργανα, όργανα και οργανισμοί, καθώς και στις εγκαταστάσεις αυτών. Η [OLAF] έχει το δικαίωμα να ελέγχει τα λογιστικά των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών. Η [OLAF] μπορεί να λαμβάνει αντίγραφα και αποσπάσματα κάθε εγγράφου και του υποθέματος κάθε μέσου αποθήκευσης πληροφοριών που κατέχουν τα θεσμικά όργανα, όργανα και οργανισμοί και, εάν χρειάζεται, αναλαμβάνει τη διαφύλαξη αυτών των εγγράφων και πληροφοριών, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος εξαφάνισης,

— η [OLAF] μπορεί να ζητάει προφορικώς πληροφορίες από τα μέλη των θεσμικών οργάνων και οργάνων, από τα διευθυντικά στελέχη των οργανισμών καθώς και από τα μέλη του προσωπικού των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών.

[...]

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των συνθηκών, και ιδίως του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών, καθώς και του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης η απόφαση που λαμβάνει κάθε θεσμικό όργανο, όργανο και οργανισμός, η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 1, περιλαμβάνει ειδικότερα κανόνες που αφορούν:

α) την υποχρέωση των μελών, των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των θεσμικών οργάνων και οργάνων καθώς και των διευθυντικών στελεχών, υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού των οργανισμών να συνεργάζονται και να ενημερώνουν τους υπαλλήλους της [OLAF]·

β) τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούν οι υπάλληλοι της [OLAF] κατά την εκτέλεση των εσωτερικών ερευνών, καθώς και την εγγύηση των δικαιωμάτων των ατόμων που αφορά η εσωτερική έρευνα.»

5 Το άρθρο 6, παράγραφος 6, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«[...] Τα θεσμικά όργανα και όργανα φροντίζουν ώστε τα μέλη και το προσωπικό τους να παρέχουν στους υπαλλήλους της [OLAF] την αναγκαία συνδρομή για την εκπλήρωση της αποστολής τους.»

6 Το άρθρο 9 του ίδιου κανονισμού έχει την ακόλουθη διατύπωση:

«1. Μετά το πέρας της έρευνας που διεξήγαγε, η [OLAF] καταρτίζει, υπό την εποπτεία του διευθυντή, έκθεση που προσδιορίζει ιδίως τα διαπιστωθέντα περιστατικά, την ενδεχόμενη οικονομική ζημία, και τα συμπεράσματα της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων του διευθυντή της [OLAF] για τη συνέχεια που θα πρέπει να δοθεί.

[...]

4. Οι εκθέσεις που καταρτίζονται μετά από εσωτερική έρευνα και κάθε συναφές χρήσιμο έγγραφο διαβιβάζονται στο οικείο θεσμικό όργανο, όργανο ή οργανισμό. Τα θεσμικά όργανα, όργανα και οργανισμοί δίνουν στις εσωτερικές έρευνες τη συνέχεια, ιδίως πειθαρχική και δικαστική, την οποία απαιτούν τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών, και ενημερώνουν σχετικά το διευθυντή της [OLAF], εντός προθεσμίας που ορίζει αυτός στα συμπεράσματα της έκθεσής του, για τη συνέχεια που δίνουν στις έρευνες.»

7 Το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8, 9 και 11 του παρόντος κανονισμού, ο διευθυντής της [OLAF] διαβιβάζει στις δικαστικές αρχές του οικείου κράτους μέλους τις πληροφορίες που συνέλεξε η [OLAF] κατά τη διάρκεια των εσωτερικών ερευνών σχετικά με πράξεις που μπορούν να επισύρουν ποινική δίωξη. Υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων της έρευνας, ενημερώνει ταυτόχρονα το οικείο κράτος μέλος.

3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 9 του παρόντος κανονισμού, η [OLAF] δύναται να διαβιβάσει, ανά πάσα στιγμή, στο οικείο θεσμικό όργανο, όργανο ή οργανισμό, τις πληροφορίες που συνέλεξε κατά τη διάρκεια των εσωτερικών ερευνών.»

8 Με τη διοργανική συμφωνία, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφώνησαν «να θεσπίσουν κοινό καθεστώς το οποίο θα περιλαμβάνει τα εκτελεστικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη διευκόλυνση της καλής διεξαγωγής των ερευνών που διεξάγονται στους κόλπους τους από την [OLAF]», καθώς και «να θεσπίσουν κοινό καθεστώς και να το καταστήσουν άμεσα [αμέσως] εφαρμοστέο εκδίδοντας εσωτερική απόφαση σύμφωνα με το προσαρτώμενο [συνημμένο] στην παρούσα συμφωνία υπόδειγμα, καθώς και να μην αποκλίνουν από το υπόδειγμα αυτό παρά μόνον εφόσον αυτό καθίσταται τεχνικά αναγκαίο λόγω των οικείων ιδιαιτέρων απαιτήσεων».

9 Η προσβαλλόμενη πράξη περιλαμβάνει έγκριση της αποφάσεως του Κοινοβουλίου σχετικά με τους όρους και τις λεπτομέρειες διεξαγωγής των εσωτερικών ερευνών στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης, της δωροδοκίας και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας επιζήμιας για τα συμφέροντα των Κοινοτήτων (στο εξής: απόφαση του Κοινοβουλίου σχετικά με τους όρους και τις λεπτομέρειες διεξαγωγής των εσωτερικών ερευνών), και τροποποιεί κατά συνέπεια τον εσωτερικό κανονισμό του Κοινοβουλίου. Η εν λόγω απόφαση, η οποία είναι συνημμένη ως παράρτημα XI στον ανωτέρω κανονισμό, αναπαράγει το συνημμένο στη διοργανική συμφωνία υπόδειγμα αποφάσεως, επιφέροντας ορισμένες προσαρμογές.

10 Το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως του Κοινοβουλίου σχετικά με τους όρους και τις λεπτομέρειες διεξαγωγής των εσωτερικών ερευνών προβλέπει τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων των συνθηκών για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ιδίως του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, καθώς και των σχετικών με την εφαρμογή τους κειμένων, οι βουλευτές συνεργάζονται πλήρως με την [OLAF].»

11 Το άρθρο 2, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, της εν λόγω αποφάσεως έχει ως εξής:

«Οι βουλευτές που λαμβάνουν γνώση των γεγονότων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο [γνώση στοιχείων βάσει των οποίων εικάζεται η ύπαρξη ενδεχομένων περιπτώσεων απάτης, δωροδοκίας ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας επιζήμιας για τα συμφέροντα των Κοινοτήτων ή σοβαρών περιστατικών που συνδέονται με την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων που συνιστούν, ενδεχομένως, παράλειψη των υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων ή του προσωπικού που δεν υπόκειται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης, η οποία μπορεί να επισύρει πειθαρχική ή, ενδεχομένως, ποινική δίωξη] ενημερώνουν τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο, απευθείας την [OLAF].

Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας που προβλέπονται στη νομοθεσία ή στον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.»

12 Στο άρθρο 3 της αποφάσεως προβλέπεται ότι «κατόπιν αιτήσεως του διευθυντή της [OLAF], το γραφείο ασφαλείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επικουρεί τους υπαλλήλους της [OLAF] κατά τη διενέργεια των ερευνών.».

13 Το άρθρο 4 της αποφάσεως προβλέπει ότι «οι κανόνες που αφορούν την κοινοβουλευτική ασυλία και το δικαίωμα άρνησης των βουλευτών να εμφανίζονται ως μάρτυρες παραμένουν αναλλοίωτοι».

14 Το άρθρο 5 της αποφάσεως έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση που αποκαλύπτεται το ενδεχόμενο προσωπικής εμπλοκής βουλευτή [...], ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενημερώνεται ταχέως, εφόσον από την ενημέρωση αυτή δεν υπάρχει κίνδυνος να θιγεί η έρευνα. Δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να εξαχθούν κατά τη λήξη της έρευνας συμπεράσματα που θα αφορούν ονομαστικά βουλευτή [...] χωρίς να έχει δοθεί στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να εκφραστεί σχετικά με όλα τα πραγματικά περιστατικά που τον αφορούν.

Στις περιπτώσεις που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της έρευνας η αυστηρή τήρηση του απορρήτου και απαιτείται η προσφυγή σε μέσα έρευνας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα εθνικής δικαστικής αρχής, η υποχρέωση να κληθεί ο βουλευτής [...] να εκφραστεί μπορεί να αναβληθεί σε συμφωνία με τον πρόεδρο [...].»

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

15 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Ιανουαρίου 2000, οι αναιρεσείοντες άσκησαν, βάσει του άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ, προσφυγή ακυρώσεως της προσβαλλομένης πράξεως.

16 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο έκρινε την προσφυγή απαράδεκτη για τον λόγο ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά ατομικά τους αναιρεσείοντες κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως της Συνθήκης ΕΚ.

17 Πρώτον, το Πρωτοδικείο εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η προσβαλλόμενη πράξη αποτελεί μέτρο γενικής ισχύος. Συναφώς, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εξέθεσε τα ακόλουθα:

«[...] η προσβαλλόμενη πράξη έχει ως γενικό αντικείμενο τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων από τις οποίες το Κοινοβούλιο συνεργάζεται με την OLAF για τη διευκόλυνση της απρόσκοπτης διεξαγωγής των ερευνών εντός του οργάνου αυτού. Σύμφωνα με τον στόχο αυτόν, η προσβαλλόμενη πράξη αντιμετωπίζει τα μέλη του Κοινοβουλίου ως φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και προβλέπει έναντι αυτών ειδικές διατάξεις για την περίπτωση ιδίως κατά την οποία θα εμπλέκονταν σε έρευνα διεξαγόμενη από τον OLAF ή θα ήταν γνώστες πραγματικών περιστατικών από τα οποία θα μπορούσε να συναχθεί η συνδρομή ενδεχομένων περιπτώσεων απάτης, δωροληψίας ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας επιζήμιας για τα συμφέροντα των Κοινοτήτων, ή γνώστες σοβαρών πραγματικών περιστατικών συνδεομένων με την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων δυνάμενων να συνιστούν παράπτωμα το οποίο επισύρει πειθαρχική ή ποινική δίωξη. Η προσβαλλόμενη πράξη αφορά αδιακρίτως τα μέλη του Κοινοβουλίου που έχουν την ιδιότητα αυτή κατά την έναρξη της ισχύος της καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο θα ασκούσε μεταγενέστερα το ίδιο λειτούργημα. Εφαρμόζεται επομένως, χωρίς χρονικό περιορισμό, σε καταστάσεις καθοριζόμενες αντικειμενικώς και παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων που εκλαμβάνονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο.»

18 Δεύτερον, στις σκέψεις 63 έως 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ως εξής:

«63 Στη νομολογία διευκρινίστηκε ωστόσο ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μια διάταξη πράξεως γενικής ισχύος μπορεί να αφορά ατομικά ορισμένους ενδιαφερόμενους ιδιώτες (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2501, σκέψη 13, και της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19). Σε τέτοια περίπτωση, μια κοινοτική πράξη μπορεί συγχρόνως να έχει κανονιστικό χαρακτήρα και, έναντι ορισμένων ενδιαφερόμενων ιδιωτών, τον χαρακτήρα αποφάσεως

(απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, Τ-481/93 και Τ-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 50). Αυτό συμβαίνει όταν η οικεία πράξη θίγει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο λόγω ορισμένων ειδικών χαρακτηριστικών του ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο (προμνημονευθείσα απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 20).

64 Υπό το φως της νομολογίας αυτής, πρέπει να εξεταστεί αν τέτοιες συνθήκες συντρέχουν εν προκειμένω και καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση των προσφευγόντων κατά τρόπο ανάλογο προς εκείνον του αποδέκτη μιας αποφάσεως.

65 Οι προσφεύγοντες επικαλέστηκαν συναφώς την ιδιότητά τους ως μελών του Κοινοβουλίου κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης πράξεως, υποστηρίζοντας ότι ανήκουν σε περιορισμένο σύνολο προσώπων που μπορούν να προσδιοριστούν ονομαστικώς. όντως, μόνη η δυνατότητα προσδιορισμού του αριθμού και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου στα οποία εφαρμόζεται ένα μέτρο ουδόλως συνεπάγεται ότι το εν λόγω μέτρο αφορά ατομικώς αυτά τα υποκείμενα δικαίου, εφόσον εφαρμόζεται σε αυτά βάσει αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως καθοριζόμενης από την οικεία πράξη (βλ., παραδείγματος χάρη, την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1968, 6/68, Zuckerfabrick Watenstedt κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 791, καθώς και τις διατάξεις του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1995, C-10/95 P, Asocarne κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. I-4149, σκέψη 30, και CNPAAP κατά Συμβουλίου, προμνημονευθείσα, σκέψη 34).

66 Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, η προσβαλλόμενη πράξη αφορά τους προσφεύγοντες μόνον λόγω του ότι ανήκουν σε κατηγορία προσώπων προσδιοριζόμενη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο. Η προσβαλλόμενη πράξη δεν απορρέει από τη βούληση του Κοινοβουλίου να αντιμετωπίσει μια ειδική περίπτωση που θα χαρακτήριζε τους προσφεύγοντες. Οι τελευταίοι δεν υποστήριξαν άλλωστε ούτε προσκόμισαν στοιχεία που καθιστούν δυνατή τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως μεταβάλλει τη νομική τους κατάσταση και τους αφορά κατά τρόπο ειδικό εν σχέσει προς τα λοιπά μέλη του Κοινοβουλίου.

67 Ομοίως, το γεγονός ότι οι προσφεύγοντες ανήκουν σε μία από τις δύο κατηγορίες προσώπων στις οποίες απευθύνεται η προσβαλλόμενη πράξη – ήτοι, αφενός, το σύνολο του προσωπικού του Κοινοβουλίου, είτε αυτό εμπίπτει είτε όχι στις διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως και, αφετέρου, τα μέλη του– δεν αρκεί για να τους εξατομικεύσει, δεδομένου ότι αυτές οι δύο κατηγορίες καθορίζονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο. [...]

[...]

71 Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί αν εφαρμόζεται εν προκειμένω η νομολογία κατά την οποία είναι παραδεκτές οι προσφυγές ακυρώσεως που ασκούνται κατά πράξεως κανονιστικού χαρακτήρα εφόσον υπέρτερος κανόνας δικαίου επέβαλλε στον συντάκτη της πράξεως να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των προσφευγόντων (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψεις 11 έως 32, της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψεις 11 έως 13, της 11ης Φεβρουαρίου 1999, C-390/95 P, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-7769, σκέψεις 25 έως 30, και του Πρωτοδικείου της 17ης Ιουνίου 1998, T-135/96, UEAPME κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-2335, σκέψη 90).

72 Εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες υποστήριξαν, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη πράξη θίγει την ανεξαρτησία τους καθώς και την ασυλία που τους παρέχει το ανωτέρω μνημονευθέν πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το πρωτόκολλο αυτό αφορά εντούτοις τα μέλη του Κοινοβουλίου απλώς κατά τρόπο γενικό και ουδεμία διάταξη περιλαμβάνει που να διέπει ρητώς τις εσωτερικές έρευνες στο Κοινοβούλιο. [...]

73 Όπως επισήμανε ο δικάσας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής στη σκέψη 107 της διατάξεως [της 2ας Μαΐου 2000, T-17/00 R] Rothley κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου [Συλλογή 2000, σ. II-2085], δεν μπορεί να αποκλεισθεί εκ των προτέρων το ενδεχόμενο να προβεί η OLAF, στο

πλαίσιο έρευνας, σε πράξη προσβάλλουσα την ασυλία της οποίας απολαύει κάθε μέλος του Κοινοβουλίου. Ωστόσο, σε τέτοια περίπτωση, κάθε μέλος του Κοινοβουλίου που αντιμετωπίζει πράξη αυτής της φύσεως την οποία θεωρεί βλαπτική απέναντί του απολαύει δικαστικής προστασίας και διαθέτει τα ένδικα βοηθήματα που εισάγει η Συνθήκη.

74 Εν πάση περιπτώσει, η ύπαρξη τέτοιου ενδεχομένου δεν μπορεί να επιτρέψει την τροποποίηση του συστήματος των ενδίκων βοηθημάτων και των διαδικασιών που εισάγεται με τα άρθρα 230 ΕΚ, 234 ΕΚ και 235 ΕΚ και προορίζεται να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων. Τέτοιο ενδεχόμενο σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπει να κρίνεται παραδεκτή προσφυγή ακυρώσεως ασκούμενη από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ (προμνημονευθείσες διατάξεις Asocarne κατά Συμβουλίου, σκέψη 26, και CNPAAP κατά Συμβουλίου, σκέψη 38).»

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

19 Οι αναιρεσείοντες ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να κάνει δεκτά τα υποβληθέντα ενώπιον του Πρωτοδικείου αιτήματά τους ή, άλλως, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου και να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα έξοδα των δύο διαδικασιών.

20 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες επικαλούνται δύο λόγους. Κατά την άποψή τους, το Πρωτοδικείο παρέβη αφενός το άρθρο 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ, κρίνοντας απαράδεκτη την προσφυγή τους για τον λόγο ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν τους αφορούσε ατομικά και, αφετέρου, παραβίασε τη γενική αρχή του δικαίου περί αποτελεσματικής ένδικης προστασίας.

21 Το Κοινοβούλιο, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ζητούν την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως καθώς και την καταδίκη των αναιρεσειόντων στα δικαστικά έξοδα.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

22 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως τον οποίο επικαλούνται οι αναιρεσείοντες διαιρείται σε τρία σκέλη.

23 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Πρωτοδικείο έκρινε εσφαλμένα ότι το παραδεκτό της προσφυγής τους εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι η προσβαλλόμενη πράξη τους αφορά ατομικά.

24 Συγκεκριμένα, από τις σκέψεις 67 έως 69 της διατάξεως του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 25ης Νοεμβρίου 1999, T-222/99 R, Martinez και de Gaulle κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1999, σ. II-3397), συνάγεται κατά την άποψή τους ότι, εφόσον υφίσταται απόφαση του Κοινοβουλίου η οποία, όπως και η προσβαλλόμενη πράξη, βαίνει πέραν του πλαισίου της εσωτερικής οργανώσεως του οργάνου αυτού και έχει άμεσα αποτελέσματα επί των μελών του, αυτά μπορούν παραδεκτώς να ασκήσουν προσφυγή χωρίς να συντρέχει λόγος εξετάσεως του κατά πόσον η οικεία πράξη τα αφορά ατομικά.

25 Συναφώς, αρκεί να υπομνηστεί ότι από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ, καθώς και από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ασκεί παραδεκτώς προσφυγή κατά πράξεως μη αποτελούσας απόφαση της οποίας είναι αποδέκτης μόνον εφόσον η πράξη αυτή το αφορά όχι μόνον άμεσα αλλά και ατομικά (βλ., μεταξύ άλλων, την προμνησθείσα απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 5), και επομένως η ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως δεν είναι δυνατό να καταλήξει στο να μη λαμβάνεται υπόψη η τελευταία αυτή προϋπόθεση, η οποία ρητώς προβλέπεται στη Συνθήκη, χωρίς να υπάρξει υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που αυτή αναγνωρίζει στα κοινοτικά δικαστήρια (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 44).

26 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε προσφεύγουσες πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 66 και 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι ανήκουν σε περιορισμένο και αποκλειστικό σύνολο προσώπων που μπορούν να εξατομικευτούν ονομαστικώς υπό την ιδιότητά τους ως μελών του Κοινοβουλίου κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως δεν καθιστά δυνατή τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η πράξη αυτή τους αφορά ατομικώς κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ.

27 Πρέπει να υπομνηστεί συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, η γενική ισχύς και, κατά συνέπεια, ο κανονιστικός χαρακτήρας μιας πράξεως δεν επηρεάζεται από τη δυνατότητα προσδιορισμού του αριθμού ή και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου στα οποία η πράξη αυτή έχει εφαρμογή σε δεδομένη στιγμή, εφόσον είναι βέβαιο ότι η εφαρμογή αυτή πραγματοποιείται βάσει μιας αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως που καθορίζει η πράξη σε σχέση με τον σκοπό της (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 26/86, Deutz und Geldermann κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 941, σκέψη 8, και την προμνημονευθείσα απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 18).

28 Για να θεωρηθεί ότι η πράξη αφορά ατομικά τα εν λόγω υποκείμενα δικαίου, πρέπει η νομική κατάστασή τους να θίγεται λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, τα εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (βλ., μεταξύ άλλων, τις προμνημονευθείσες αποφάσεις Deutz und Geldermann κατά Συμβουλίου, σκέψη 9, και Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 36).

29 Το Πρωτοδικείο επισήμανε, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει ως γενικό αντικείμενο τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες το Κοινοβούλιο συνεργάζεται με την OLAF και ότι, σύμφωνα με τον στόχο αυτό, αντιμετωπίζει τα μέλη του Κοινοβουλίου ως φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, αναφερόμενη αδιακρίτως στα μέλη του Κοινοβουλίου που έχουν την ιδιότητα αυτή κατά την έναρξη της ισχύος της

καθώς και σε κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο θα ασκούσε μεταγενέστερα το ίδιο λειτούργημα. Το Πρωτοδικείο συνήγαγε ευλόγως το συμπέρασμα ότι η εν λόγω πράξη εφαρμόζεται, χωρίς χρονικό περιορισμό, σε καταστάσεις καθοριζόμενες αντικειμενικώς και παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων που εκλαμβάνονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο.

30 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας στη σκέψη 66 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη ιδίως υπό το φως της σκέψεως 61 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η προσβαλλόμενη πράξη αφορά τους αναιρεσείοντες μόνο λόγω του ότι ανήκουν σε κατηγορία προσώπων προσδιοριζόμενη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, και όχι κατά τρόπο ειδικό εν σχέσει προς τα λοιπά μέλη του Κοινοβουλίου, δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

31 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 72 έως 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν συνέτρεχε λόγος, στην προκειμένη περίπτωση, να εφαρμοστεί η μνημονευόμενη στη σκέψη 71 της εν λόγω αποφάσεως νομολογία, κατά την οποία είναι παραδεκτή η προσφυγή ακυρώσεως κατά πράξεως κανονιστικού χαρακτήρα εφόσον υπέρτερος κανόνας δικαίου επέβαλλε στον συντάκτη της πράξεως να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση του προσφεύγοντος.

32 Κατά τους αναιρεσείοντες, η ανεξαρτησία των μελών του Κοινοβουλίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, η ασυλία και η υποχρέωση τηρήσεως του απορρήτου την οποία υπέχουν ως μέλη επιτροπής διενέργειας ερευνών συνιστούν δικαιώματα που απονέμουν στα μέλη του Κοινοβουλίου διατάξεις συνταγματικού επιπέδου. Στο μέτρο λοιπόν που η προσβαλλόμενη πράξη θίγει κατά διάφορους τρόπους αυτά τα δικαιώματα που απονέμουν κανόνες υπέρτερης ισχύος, οι αναιρεσείοντες εκτιμούν ότι παραδεκτώς αμφισβητούν τη νομιμότητας της πράξεως αυτής.

33 Συναφώς, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι οι αποφάσεις του Δικαστηρίου οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, που οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι τις παρέβλεψε το Πρωτοδικείο, ουδόλως αποσκοπούσαν στο να αμφισβητήσουν την ερμηνεία του άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ στην οποία αναφέρεται η σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως.

34 Συγκεκριμένα, στις σκέψεις 5, 11 και 19 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο δέχθηκε το παραδεκτό της προσφυγής της οποίας είχε επιληφθεί μόνον αφού υπέμνησε την εν λόγω ερμηνεία και διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι το γεγονός ότι οι προσφεύγοντες είχαν συνάψει, πριν από την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, συμβάσεις των οποίων η εφαρμογή προβλεπόταν για τους μήνες που κάλυπτε η απόφαση αυτή αποτελούσε πραγματική κατάσταση που τους χαρακτήριζε εν σχέσει προς κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο αφορούσε η εν λόγω απόφαση, καθόσον η εκτέλεση των συμβάσεων είχε εμποδιστεί, εν όλω ή εν μέρει, με την έκδοση της αποφάσεως αυτής.

35 Ομοίως, αφού διαπίστωσε ότι η κοινοτική νομοθεσία επέβαλλε στην Επιτροπή την υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη, κατά τη θέσπιση των επίδικων μέτρων, την ιδιαίτερη κατάσταση των προϊόντων που βρίσκονταν υπό διαμετακόμιση προς την Κοινότητα, το Δικαστήριο υπογράμμισε, στη σκέψη 11 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Sofrimport κατά Επιτροπής, ότι στην κατάσταση αυτή βρίσκονταν μόνον ορισμένοι εισαγωγείς μήλων Χιλής, οι οποίοι επομένως αποτελούσαν μια ομάδα περιορισμένη και επαρκώς προσδιορισμένη σε σχέση με όλους τους άλλους εισαγωγείς τέτοιων μήλων, και η οποία δεν μπορούσε να διευρυνθεί μετά την έναρξη της ισχύος των επίμαχων μέτρων αναστολής.

36 Τέλος, στη σκέψη 28 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπή, το Δικαστήριο υπέμνησε μεταξύ άλλων ότι η δικαστική προστασία της οποία απολαύει ένας ιδιώτης βάσει του άρθρου 173, τέταρτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ), πρέπει να στηρίζεται στη συγκεκριμένη κατάσταση του ιδιώτη αυτού σε σχέση με κάθε άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

37 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, βάσει ιδίως των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 29 και 30 της παρούσας αποφάσεως, οι αναιρεσείοντες δεν βρίσκονται, υπό το πρίσμα επίσης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που χαρακτηρίζουν το προσωπικό τους καθεστώς το οποίο επικαλούνται σε ιδιαίτερη κατάσταση που θα επέτρεπε την εξατομίκευσή τους έναντι των λοιπών προσώπων στα οποία αναφέρεται η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία τους αφορά μόνον λόγω του ότι περιλαμβάνονται σε κατηγορία προσώπων προσδιοριζόμενη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, ήτοι στην κατηγορία των

μελών, ενεστώτων ή μελλοντικών, του Κοινοβουλίου. Αντίθετα προς όσα υποστηρίζουν επίσης οι αναιρεσείοντες και όπως έκρινε ορθά το Πρωτοδικείο στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το συμπέρασμα αυτό ουδόλως αναιρείται από το γεγονός ότι, εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη πράξη εφαρμόζεται και σε άλλες κατηγορίες προσώπων προσδιοριζόμενες κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, ήτοι στο σύνολο του προσωπικού του Κοινοβουλίου, είτε αυτό εμπίπτει είτε όχι στις διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως.

38 Κατά συνέπεια, κρίνοντας ότι δεν συντρέχει εν προκειμένω λόγος εφαρμογής της νομολογίας η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

39 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι επομένως απορριπτέος, δεδομένου ότι κανένα από τα τρία σκέλη του δεν είναι βάσιμο.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των αναιρεσειόντων

40 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι, κρίνοντας την προσφυγή τους απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο παραβίασε την αρχή του δικαίου περί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο έκρινε εσφαλμένα, στη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, στην περίπτωση κατά την οποία μια πράξη της OLAF θα έθιγε την ατομική ασυλία μέλους του Κοινοβουλίου, αυτό απολαύει της δικαστικής προστασίας και διαθέτει τα ένδικα βοηθήματα που εισάγει η Συνθήκη.

41 Συναφώς, οι αναιρεσείοντες προβάλλουν, πρώτον, ότι οι υποχρεώσεις των μελών του Κοινοβουλίου να ενημερώνουν την OLAF και να συνεργάζονται με αυτή, καθώς και η υποχρέωση να ανέχονται την παρέμβαση της OLAF, υποχρεώσεις που απορρέουν από την προσβαλλόμενη πράξη, επιβάλλονται άμεσα στα μέλη του Κοινοβουλίου, χωρίς να είναι αναγκαία η έκδοση εκτελεστικής πράξεως υποκείμενης σε προσφυγή.

42 Δεύτερον, κατά τους αναιρεσείοντες, οι εξουσίες διενέργειας ερευνών της OLAF ασκούνται απευθείας βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1073/1999, χωρίς να απαιτείται η έκδοση πράξεων υποκείμενων σε προσφυγή. Η διαβίβαση των αποτελεσμάτων των διενεργούμενων από την OLAF ερευνών πραγματοποιείται επίσης απευθείας, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 του κανονισμού 1073/1999, χωρίς να υφίσταται ουδεμία δυνατότητα προσφυγής. Επιπλέον, δεδομένου ότι η OLAF είναι πλήρως ανεξάρτητη από την Επιτροπή, η τελευταία δεν μπορεί, κατά τους αναιρεσείοντες, να εκδώσει πράξη σχετικά με τη δραστηριότητα της υπηρεσίας αυτής υποκείμενη σε προσφυγή ακυρώσεως.

43 Τρίτον, οι ενδεχόμενες πλημμέλειες που βαρύνουν τα λαμβανόμενα από την OLAF μέτρα δεν μπορούν επίσης, κατά τους αναιρεσείοντες, να προβληθούν μεταγενέστερα στο πλαίσιο εθνικής διαδικασίας πραγματοποιούμενης κατόπιν των ερευνών της OLAF, καθόσον οι εθνικές δικαιοδοτικές αρχές στερούνται αρμοδιότητας ελέγχου τέτοιων μέτρων, ακόμη και στο πλαίσιο του ελέγχου των αποφάσεων που λαμβάνουν οι εθνικές αρχές. Τέλος, οι τελευταίες δεν είναι αρμόδιες να εκδίδουν πράξεις αναφορικά με τη δραστηριότητα της OLAF και δεν καλούνται επίσης να λαμβάνουν μέτρα στηριζόμενα σε κοινοτικούς κανόνες αφορώντες τη δραστηριότητα αυτή.

44 Κατά τους αναιρεσείοντες, το γεγονός ότι στερούνται κάθε δυνατότητας να επικαλεστούν την ακυρότητα της προσβαλλομένης πράξεως, είτε παρεμπιπτόντως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, είτε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, πείθοντας τα τελευταία να ζητήσουν συναφώς από το Δικαστήριο την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, έπρεπε να ωθήσει το Πρωτοδικείο να κρίνει την προσφυγή τους παραδεκτή. Αν κατέληγε στην εκτίμηση αυτή, το Πρωτοδικείο, αντίθετα προς τα εκτιθέμενα στη σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν θα προέβαινε σε τροποποίηση του

συστήματος των ενδίκων βοηθημάτων που προβλέπει η Συνθήκη, αλλά απλώς θα ερμήνευε ορθά το άρθρο 230, τέταρτη παράγραφος, υπό το φως της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. την προμνημονευθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψεις 40 και 44).

45 Ειδικότερα, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι, για να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις της αρχής αυτής, το Πρωτοδικείο όφειλε να διευρύνει την ενεστώσα ερμηνεία της προϋποθέσεως που θέτει το άρθρο 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ, κρίνοντας ότι ένα γενικό κοινοτικό μέτρο αφορά ατομικά ένα πρόσωπο είτε όταν, λόγω της καταστάσεως του προσώπου αυτού, το εν λόγω μέτρο θίγει ή μπορεί να θίξει ουσιωδώς τα συμφέροντά του είτε όταν το μέτρο αυτό τον αφορά κατά τρόπο αναμφισβήτητο και ενεστώτα, περιορίζοντας τα δικαιώματά του ή επιβάλλοντάς του υποχρεώσεις.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

46 Πρέπει να υπομνηστεί εκ προοιμίου ότι, με τα άρθρα 230 ΕΚ και 241 ΕΚ, αφενός, και με το άρθρο 234 ΕΚ, αφετέρου, η Συνθήκη καθιέρωσε πλήρες σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών προοριζόμενο να διασφαλίσει τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων, αναθέτοντας τον έλεγχο αυτό στον κοινοτικό δικαστή. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν έχουν τη δυνατότητα, λόγω των προϋποθέσεων του παραδεκτού που θέτει το άρθρο 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ, να προσβάλλουν απευθείας τις κοινοτικές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα, έχουν τη δυνατότητα, αναλόγως της περιπτώσεως, να προβάλλουν την ακυρότητα των πράξεων αυτών είτε, κατά τρόπο παρεμπίπτοντα δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, είτε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και να ζητούν από αυτά, δεδομένου ότι δεν είναι αρμόδια να αναγνωρίζουν την ακυρότητα των εν λόγω πράξεων, να υποβάλλουν προς τούτο προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο (προμνημονευθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 40, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47 Όπως υπομνήστηκε στη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι, σύμφωνα με το σύστημα ελέγχου της νομιμότητας το οποίο καθιερώνει η Συνθήκη, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά κανονισμού παρά μόνον αν ο κανονισμός αυτός το αφορά όχι μόνον άμεσα αλλά και ατομικά. Μολονότι η προϋπόθεση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της αρχής της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων περιστάσεων που είναι δυνατό να εξατομικεύουν τον προσφεύγοντα, η ερμηνεία αυτή δεν είναι δυνατό να καταλήξει στο να μη λαμβάνεται υπόψη η εν λόγω προϋπόθεση, η οποία ρητώς προβλέπεται στη Συνθήκη, χωρίς να υπάρξει υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που αυτή αναγνωρίζει στα κοινοτικά δικαστήρια (προμνημονευθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 44, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Όσον αφορά την προκειμένη περίπτωση, επισημαίνεται ότι κανένα στοιχείο δεν επιτρέπει τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι οι αναιρεσείοντες θα στερούνταν αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας αν δεν μπορούσαν παραδεκτώς να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως κατά της προσβαλλομένης πράξεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή.

49 Συγκεκριμένα, επισημαίνεται αφενός ότι, όπως προέβαλαν το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή και υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, οι διατάξεις της προσβαλλομένης πράξεως σχετικά με τη συνεργασία με την OLAF ή την ενημέρωσή της σκοπό έχουν, όποιο και αν είναι το ακριβές περιεχόμενό τους, να επιβάλλουν υποχρεώσεις στα μέλη του Κοινοβουλίου, και επομένως στα τελευταία αυτά απόκειται κατά πρώτο λόγο, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, είτε να εκτελέσουν τις εν λόγω υποχρεώσεις είτε να μην τις εκπληρώσουν αν είναι πεπεισμένα ότι έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν χωρίς να παραβούν το κοινοτικό δίκαιο. Αν, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, ένα από τα μέλη του Κοινοβουλίου υιοθετήσει την τελευταία αυτή στάση, οι μεταγενέστερες βλαπτικές πράξεις που θα λάβει ενδεχομένως το

Κοινοβούλιο έναντι του μέλους αυτού θα μπορούν, κατ' αρχήν, να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο.

50 Όσον αφορά, αφετέρου, τα διάφορα μέτρα που η OLAF θα μπορούσε να λάβει κατά την άσκηση των εξουσιών διενέργειας ερευνών που διαθέτει, κανένα στοιχείο δεν επιτρέπει τη συναγωγή του συμπεράσματος, αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από τους αναιρεσείοντες, ότι, όταν τα μέτρα αυτά θίγουν ειδικότερα κάποια από τα μέλη του Κοινοβουλίου, αυτά στερούνται κάθε αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας έναντι των μέτρων αυτών. Συναφώς, δεν είναι ούτε δυνατό ούτε αναγκαίο, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, να προβεί το Δικαστήριο στην εξέταση όλων των περιπτώσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν. Πρέπει ωστόσο να υπομνηστεί ότι, όπως επισήμανε ορθά ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 62 των προτάσεών του, οι κανόνες που καθορίζουν την αρμοδιότητα των κοινοτικών δικαστηρίων, είτε πρόκειται για την άσκηση ευθείας προσφυγής ενώπιόν τους είτε για την εκ μέρους εθνικού δικαστηρίου υποβολή στο Δικαστήριο αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, πρέπει να ερμηνεύονται ιδίως υπό το πρίσμα της αρχής της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (προμνημονευθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψεις 41, 42 και 44).

51 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι τέτοιος δικαστικός έλεγχος διενεργείται a posteriori δεν είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 73 και 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο, το ενδεχόμενο να προβεί η OLAF, στο πλαίσιο έρευνας, σε ενέργεια προσβάλλουσα την ασυλία της οποίας απολαύει κάθε μέλος του Κοινοβουλίου δεν μπορεί να επιτρέψει την τροποποίηση του συστήματος των ενδίκων βοηθημάτων και των διαδικασιών που καθιερώνει η Συνθήκη και το οποίο προορίζεται να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων.

52 Από το σύνολο των ανωτέρω εκτιμήσεων προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε, χωρίς να παραβιάζει την αρχή της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, την προσφυγή απαράδεκτη για τον λόγο ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά ατομικά τους αναιρεσείοντες κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτη παράγραφος, ΕΚ.

53 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

54 Δεδομένου ότι οι δύο λόγοι που επικαλούνται οι αναιρεσείοντες προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως είναι αβάσιμοι, η αίτηση είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται και επί των εξόδων. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία της αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Στην παράγραφο 4, πρώτο εδάφιο, της ίδιας διατάξεως προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

56 Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως απορρίφθηκε, οι αναιρεσείοντες πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά τους έξοδα καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το αίτημα του τελευταίου. Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ολομέλεια)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**

2) **Οι αναιρεσείοντες καταδικάζονται φέρουν τα έξοδά τους καθώς και αυτά στα οποία υποβλήθηκε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.**

3) **Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρουν τα έξοδά τους.**

Σκουρής Jann Gulmann

Cunha Rodrigues Rosas La Pergola

Puissochet Schintgen Macken

Colneric von Bahr

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Μαρτίου 2004.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

Β. Σκουρής